

Colofon

Bergen en rivieren

Les voor groep 5/6

60 minuten

Aardrijkskunde
Beeldende vorming

China

Bergen en rivieren

Pagina 1

Leerkracht - handreiking

Inleiding

In deze les gaan de leerlingen op een heel andere manier aan de slag met het onderwerp James O. Fraser. Deze les leren ze meer over het landschap en verwerken ze dat op een beeldende manier.

Doelstellingen

Aan het eind van deze les:

- weten de leerlingen hoe het landschap van de Lisu eruitziet.
- kunnen ze dat verwerken in een maquette.

Doelgroep

Deze les is bedoeld voor groep 5/6.

Vakken en Kerndoelen

Oriëntatie op mens en wereld

Aardrijkskunde

Domein Ruimte

Kerdoel 47: De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.

Kerdoel 49: De leerlingen leren over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergten en rivieren.

Kunstzinnige oriëntatie

Beeldende vorming

Kerdoel 54: De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren

Informatie

- Als het regent in de bergen: Eileen Crossman
- Stromen van zegen: J. Kranendonk-Gijssen
- Verdiepingsdocument

Lesidee**Introductie**

Laat de leerlingen een schets maken van het landschap bij de Lisu.

Inleiding

Lees een aantal fragmenten voor waarin iets over het gebied staat. De leerlingen passen hun schets aan de hand van de fragmenten aan. Laat de leerlingen dingen noemen over het gebied. Schrijf die op het bord. Laat vervolgens een aantal foto's van het landschap zien. Vul de lijst op het bord aan.

Kern

Vertel de leerlingen dat ze het landschap bij de Lisu in het klein gaan namaken. Leg uit hoe ze dat gaan doen en wat ze ervoor nodig hebben. Zorg dat alle spullen klaar staan. Verdeel de taken, zodat iedere leerling iets kan doen. Laat eventueel per groepje een maquette maken. De leerlingen gaan aan de slag met het maken van de maquette.

Afsluiting

Reflecteer met elkaar op de maquette. Welke aspecten van de foto's en uit de verhaalfragmenten zijn goed terug te zien? Welke aspect had beter uitgewerkt kunnen worden?

Tip:

Laat de leerlingen Lisu mensen maken voor op de maquette met mooie gekleurde kleren!

Werk verschillende lessen aan de maquette.

Het werken aan de maquette kan ook na elke les over James O. Fraser.

Bijlagen

Verhaalfragmenten

“Hoog gras, enorme keistenen, rotsen van allerlei omvang, stromen en hoge bergen, zover het oog reikte. De mist rolde over ons heen en omsloot ons in een dichte motregen”. (...). “De mist die zowel boven als onder ons alles aan het gezicht ontrok, omhulde ook ons volledig. De bergtop en de vlakke waren onzichtbaar. O die machtige, indrukwekkende stilte van deze bergen! Na een urenlange klim, waarbij ik mij geheel in mijn element voelde, bereikten we de top, of eigenlijk de pas, want natuurlijk gaan geen enkele bergweg ooit over de top. Het was een woud, waar we in de doodse stilte alleen onze eigen voetstappen hoorden op de natte rottende bladeren en het vallen van de dikke waterdruppels op de zacht verende bosgrond. Nat, stil, eenzaam, zelfs niet de schreeuw van een vogel; het moet ongeveer drieduizend meter hoog geweest zijn, een plek die het grootste deel van het jaar met sneeuw bedekt is.

Daarna kwam de steile afdaling aan de andere kant. Op handen en voeten klauterden we over de bemoste boomstronken en door dicht kreupelbos. (...) Een ogenblik stond ik stil om het geheel in mij op te nemen: rug na rug de donkere bergen, gehuld in wolken en in de verte het onherbergzame bergmassief van de Salweenrivier dat als een onneembare muur de weg versperde” (Crossman, 2015, p. 22-23).

“Daarna maakte hij een reis van enige weken naar het uitgestrekte bergland dat doorliep tot Birma, Thailand en Vietnam. Daarbij behoorden ook de dalen die door de Salween en de Mekong in het bergland waren uitgeslepen. Daar woonden een groot aantal verschillende stammen, verspreid over de vruchtbare berghellingen. (...) Met grote vasthoudendheid ging hij verder, langs de steenachtige paden tegen de berge op, langs de kronkelende weggetjes door het dal van dorp tot dorp. (Crossman, 2015, p. 94).

“Het pad liep kronkelend naar beneden door diepe ravijnen, aan alle kanten omringd door hoge rotswanden, dan weer over steenachtige grond en langs glibberige richels over de bergen vóór hij de dorpen kon bereiken” (Crossman, 2015, p. 127).

“Heuvel op en heuvel af, je wordt het nooit moe in dat prachtige Yunnan” (Crossman, 2015, p. 142).

“De bergen zijn hoog: een dagreis bestaat soms uit een afdaling van duizend meter naar de vlakke en dan daarna eenzelfde afstand klimmen aan de andere kant. De wegen door het land lijken soms veel op ladders, ook moet je je weg zoeken door stromen heen, of gevaarlijke sprongen maken van de ene rots of de oversteek wagen via gammele bruggen. Soms kun je helemaal geen weg voor je zien en moet je die op goed geluk gaan” (Crossman, 2015, p. 151).

“We wonen hier op een bergrug, aan beide kanten beschermd door de hellingen van een grote, diepe vallei, overdekt met bos. (...) Na een bui, zoals die net voorbij getrokken is, rijst het water in de rivieren. Ik kan de kolkende rivier beneden in de vallei horen bulderen. (...) Het is hier erg vruchtbaar. Varens en gras groeien hier overdadig en de bomen zijn hoog” (Crossman, 2015, p. 204).

Afbeeldingen

Tijdsplanning

Introductie: 5 minuten
Inleiding: 15 minuten
Kern: 40 minuten
Afsluiting: 5 minuten

Materialen

Introductie: papieren en potloden

Inleiding: verhaalfragmenten, afbeeldingen

Kern: knutselmateriaal, bijv. kranten, behangplaksel, hout, ijslollystokjes, wattenstaafjes

Afsluiting

Bronnen

- Als het regent in de bergen: Eileen Crossman
- Stromen van zegen: J. Kranendonk-Gijssen
- Verdiepingsdocument

Verdieping/meer informatie

- Als het regent in de bergen: Eileen Crossman
- Stromen van zegen: J. Kranendonk-Gijssen